

Živio pust!

BUZETSKA KARNEVALSKA PRIČA

<http://www.tz-buzet.hr>

Izdavač:

TURISTIČKA
ZAJEDNICA

BUZET

Autorice brošure: Ana Pernić, Jasmina Černeka

Autori fotografija: : Julien Duval, Saša Nikolić, Foto Prizma, Dejan Hren, Zavičajni muzej Buzet, Foto Festival, Foto Carmen, Marin Ćuk Vurnek, privatne arhive maškaranih grupa
Grafičko oblikovanje: TZ Buzet

Tisak: MPS Pula

Brošuru financijski podupro: **GRAD BUZET**

Buzet, veljača 2021.

A close-up photograph of a clown's face. The clown has a white face with red and black painted features, including a prominent red nose. They are wearing large, yellow, plastic sunglasses. On their head is a blue party hat with white polka dots in various colors (pink, green, white, yellow). The clown is also wearing a bright yellow curly wig. They are dressed in a shiny red velvet jacket over a grey shirt.

Zaplesat, zakantat,
klavarnat i kumedijat
- ni bojiga nego
se mačkarat!

Bogata tradicija

Tajanstvena, posebna, čarobna, Buzeština od pamтивјека је дом петом годишњем добу којега становници ових крајева изнинно воле, чије обичаје поштују и преносе с колјена на колјено - маškarama! Повјесни извори опisuју племићке балове под маскама који су се одвјали у староградској палаћи Bocchina (данашња палаћа Bigatto) још у 18. стотијећу. Но традиција маскиранја prisutna je i vrlo bogata i u ruralnim područjima Buzeštine i upravo iz te традиције izrastaju i данашњи карнеvalski обичаји.

Buzetski karneval 1927. godine

1934.

1936. Aile Sélesie 1936

CARNEVALE A TINGUENTE

1934

1934.

1932.

Bele maškare

Karnevalski običaji vezuju se uz kraj zimskog sivila i početak proljetnog buđenja prirode. Slavljenje proljetne raskoši u buzetskoj tradiciji najbolje svojom pojavom opisuju bele mačkare, koje plesom, ali i bijelom odjećom te cvijetcem prekrivenim šeširima, obilježavaju ljepotu života.

Pusti

Suprotnost nježnim i razigranim belim mačkarama čine maskirani pojedinci tzv. gradih mačkara, među kojima su najposebniji pusti. Upravo su pusti tipičan i jedinstveni lik u sjevernoistarskim maškarnim običajima, s obzirom da etnologija masku živog pusta ne prepoznaće u drugim tradicijama. U prošlim vremenima punili su čarape pepelom i posipali ga po neudanim djevojkama tijekom obilaska sela. Razlikuju se ovisno o području Buzeštine iz kojega dolaze, a odlikuju ih šarena odjela, glave prekrivene kapama izrađenima od životinjskog krvna odnosno lica prekrivena platenim maskama. Kao dodatak, sa sobom nose palice na koje su nataknuta zvonca, kako bi svojim nepodopština pridodali i buku kojom tjeraju zimu i dozivaju proljeće.

Ćić i Ćicka

Grde mačkare tipične za Buzeštinu su i Ćić i Ćicka te Korizma, a tek su se djelomično ponegdje sačuvali i likovi Medija i Turka. Ćić i Ćicka groteskni su bračni par, odjeven u neugledno sukno. Kao dio tradicije održane do danas je i palica s dva roga nazvana rugoveje koju nosi Ćić, koju sada koristi za plašenje publike, a u prijašnjim vremenima za njavu prvog mladoženje iz sela tako da bi mu taj mladić na rog nataknuo svadbeni kolač.

Korizma

Korizma je bračna družica Pusta. Lik Korizme utjelovljuje muškarac odjeven u ženu u crnini. U nekim je krajevima Buzeštine nazivaju i Meniga. U prošlosti njezina uloga bila je na pusni utorak točno u ponoć utrčati na ples koji se održavao po završetku obilaska susjednih sela te posipati plesače pepelom kao znak upozorenja da je nastupio dan Pepelnice, odnosno početak Korizme.

Mužika

Nemoguće je zamisliti maškarane skupine bez prateće mužike koja neumorno, tijekom cijelog dana, maškarama podiže raspoloženje. Nekada su obavezna pratnja bili gunjci, danas su to pretežno moderni glazbeni sastavi. Na Buzetskom karnevalu ističu se ročke maškare koje već desetljećima predvodi uvijek prigodno maskirana ročka limena glazba.

Gunjci iz Ščulci 70-ih

Ročka glazba

Podizanje pusta 2009. godine

Podizanje i spaljivanje pusta

Završetak maškaranih običaja, na sam dan Pepelnice, čini osuda i spaljivanje slamnate lutke pusta. Spaljivanjem glavnog krivca za sve nedaće prošle godine, uz veliki optimizam i nadu da slijedi uspješna godina, skidaju se maske s lica, a zaljubljenici maškara vraćaju se svojoj svakodnevici...ipak, već polako razmišljajući, maštajući i kreirači masku za sljedeći karneval.

Igra na ruh

Na legendi o netrpeljivosti mlinara u dolini rijeke Mirne, koji su se upravo tijekom maškara pomirili, u znak pomirbe pojeli ovna, a njegove rogove snažno bacili uz zahtjev da se prestanu "bosti rogovima", počiva stara pokladna Igra na ruh koju zreli mladići i muževi iz Sv. Ivana, vjerojatno još od 18. stoljeća, igraju na dan Pepelnice. Predvodnik igre baca rog, a za njim batica, nastojeći da ona padne što bliže rogu, te imenuje sljedećeg igrača njegovim imenom i popratnim nadimkom i tako sve do zadnjeg igrača koji mora uzviknuti "Paga rosto!". Uz detaljno vođenje bilješki i bodovanja igre, Igra na ruh se sačuvala do današnjih dana, strogo poštujući tradiciju i pravila. Rog se baca od oštarije u Sv. Ivanu do one na Mostu, kada jedan od igrača u znak šale započinje pjesmu, a ostali ga prate riječima "bunda, bunda, bunda, bunda" sve do kraja pjesme.

Papelnice . 1961.

1	Gao Ljubo	BRDZENJE	16	30
2	Plago Štefko	BRDZENJE	13	90
3	Per Jozef	BRDZENJE	12	220
4	Rugelj Božidar	BRDZENJE	13	65
5	Klanci Ivan	BRDZENJE	19	95
6	Perović Ante	BRDZENJE	21	105
7	Gao Ljubo	BRDZENJE	20	100
8	Hrkoviči Ljubo	BRDZENJE	16	80
9	Anđelović Čedomir	BRDZENJE	17	85
10	Bavčević Štefko	BRDZENJE	18	90
11	Svetko Ljubo	BRDZENJE	16	100
12	Lukačić Edo	BRDZENJE	14	175
13	Klanci Josip	BRDZENJE	23	145
14	Rugelj Josip	BRDZENJE	11	120
15	Treško Radivoj	BRDZENJE	20	100
16	Bavčević Ljubo	BRDZENJE	12	110
17	Klanci Josipko	BRDZENJE	18	95
18	Hrkoviči Ljubo	BRDZENJE	16	80
19	Bavčević Ante	BRDZENJE	18	95
20	Đorđević Josip	BRDZENJE	22	105

1925

Rezultati Igre na ruh 1961. godine

Velika maškarana povorka

Još je prije devedeset godina dokumentiran dolazak maškaranih skupina u sam centar Buzeta, a posljednjih tri desetljeća kontinuirano se i organizirano maškarane skupine cijele Buzeštine te njihovi gosti, u najvećem istarskom karnevalu, okupljaju na Trgu Fontana. Defile u kojem sudjeluje preko tisuću maski, brojna alegorijska kola, ali i tradicijske maske, postao je središnja karnevalska pozornica sjevernog dijela Istre.

Povorka Jedinstva 1985.

Ćićki zvončari na Fontani 2007. godine

MAŠKARE JEDINSTVO

RAČIČANSKE MAŠKARE

MAŠKARE MARČENEŠĆINE

SKROBARSKE MAČKARE

X SOVINJSKE MAČKARE

SVETIVANJSKE MAČKARE

MAŠKARE SVETI MARTIN

ROČKE MAČKARE

MALI MAŠKARANI MIMOHOD

Maškarani park

Snaga koju maškare simboliziraju, ali i ljubav te privrženost Buzećanu karnevalskim običajima, nije mogla spriječiti ni pandemija koja je obilježila 2020., a nastavila se i u 2021. godini. Usprkos zabranama okupljanja i nemogućnosti održavanja velikog Buzetskog karnevala, maškarane skupine cijele Bužeštine te male maškare dječjeg vrtića i osnovne škole ne odustaju, već se uređivanjem Maškaranog parka, ove godine odupiru svim nevoljama i nastavljaju svoju ulogu tjeranja zla i prizivanja boljih i sretnijih vremena. Uz veliku potporu da u tome uspiju što drugo preostaje nego pozdraviti ih veselim uzvikom "Živio pust!"

Pusni gradonačelnik

